

Nr 248.

Av herrar **Kloo** och **Holmgren**, om skrivelse till Kungl. Maj:t
angående Karlskrona stads och marinens gemensamma
brandskydd.

Sedan lång tid tillbaka har ett visst samarbete ägt rum mellan Karlskrona stads brandväsen och marinens eldsläckningsberedskap därstädes. Före år 1911, då staden förskaffade sig ett fullt modärnt brandskydd, utgjordes dess eldsläckningsmateriel av en ångspruta, en s. k. redskapsvagn, en stegvagn och 6 st. handkraftssprutor. Personal härtill utgjordes av dels om natten kasärnerat brandmanskaf, som om dagen vid larm kallades per telefon eller annorledes från deras arbetsplatser och hem till brandstationen, och dels av s. k. allmänt brandvärn, mycket litet övat. Marinens brandvärn utgjordes då av tvenne ångsprutor, en större stege jämte diverse annan nödig materiel. Manskafet härtill utgjordes av dels å kungl. flottans varv anställda maskinister, dels av den s. k. sjöreserven och dels av marinens skolor. Därjämte ägde och äger fortfarande marinen och staden gemensamt en sjöångspruta, som bemannas och skötes av personal från kungl. flottans varv. Numera utgöres stadens brandväsen av dels en fast kasärnerad brandkår, bestående av:

- 1 brandchef,
- 1 överbrandmästare och vice brandchef,
- 2 brandmästare,
- 2 brandförmän,
- 1 vice brandförman och
- 16 brandmän,

dels av en reservkår bestående av:

- 1 reservmaskinist,
- 2 reserveldare och
- 24 reservbrandmän.

Eldsläckningsmaterielen består av:

- 1 manskaps- och redskapsautomobil,
- 1 motorspruta,
- 1 stegautomobil med s. k. Sundsvallsstege och
- 1 ångspruta

samt dessutom en hel del till utrustningen hörande materiel, såsom slangar med modärn koppling (»Idealkoppling»), räddningsmateriel m. m. jämte fullständigt genomfört modärnt brandtelegrafsystem, omfattande stadens och marinens utom flottans varv belägna egendom och område.

Marinens brandväsande åter utgöres av:

marinens brandkår bestående av:

- 2 officerare,
- 7 underofficerare,
- 4 maskinister och
- 55 man (siffrorna ej fullt exakta);

manskap från truppförband och fartyg:

- 23 underofficerare och underofficerskorpraler och
- 282 man.

Dess materiel utgöres av:

- 1 manskaps-, motor- och stegautomobil (ny för i år),
- 2 ångsprutor och
- 1 mindre redskapsvagn jämte en del annan brandattiralj.

Marinens och stadens gemensamma egendom: sjöångsprutan, bemannad av marinen med

- 4 underofficerare och
- 11 man.

Vid inträffad eldsvåda inom stadens område utrycka vid larmsignal genast stadens trenne brandautomobiler, varom marinens brandkår under-

rättas och vid behov rekvideras denna. Vid eldsvåda inom flottans varvs område alarmeras bägge kårerna och utrycka dessa oförtövat.

Stadens egen brandkår övas dagligen av fackmässigt utbildat befäl. Marinens brandkår utgöres av sjömän, vilka dock icke hava ständigt tjänstgöring vid brandattiraljen utan kommenderas tillfälligtvis till denna tjänst och bibringas en viss övning av den som marinens brandchef tjänstgörande underekipagesmästaren vid varvet, en icke i brandfacket utbildad sjöofficer.

Man skulle av denna redogörelse kunna få den uppfattningen, att Karlskrona stads utgifter för sitt brandväsen vore billigare än på andra jämförliga platser, då man utom eget brandvärn har kronans att lita sig till. Nu är det dock så, att Karlskronas brandväsen är ett av de dyraste i riket räknat per antalet bevillningskronor. Det är ju alldeles klart, att Karlskrona haft och har en mycket god hjälp vid större eldsvådor av marinens brandkår, men har staden icke det oaktat kunnat eller vågat göra inskränkningar för att därigenom göra det billigare, ty därigenom hade dess effektivitet minskats, utan tvärtemot alltjämt ökat sina utgifter på detta område, samt som ovan nämnts sedan år 1911 år från år moderniserat sitt brandväsende, så att staden nu har ett brandvärn, som snabbt och effektivt kan ingripa vid förekommande eldsvådor. Några sådana av större betydelse har icke heller på senare åren förekommit, eller i vart fall hava dessa betydligt minskats, och bör det ju vara fullt klart, att detta ökade brandskydd kommit marinen och dess dyrbara egendom i hög grad tillgodo.

Vad detta ökade brandskydd kostat staden, framgår av att för detta för innevarande år upptagits i stadens stat ett belopp av kronor 199,739: 87. Vad nu detta har för betydelse för en stad av Karlskronas storlek, framgår av att vid senaste årsskiftet hade staden ett innevånareantal av endast 27,221 personer. Ser man åter på den härigenom brandskyddade egendomen, torde följande siffror vara mycket belysande. År 1915 var taxeringsvärdet å privata byggnader i staden kronor 30,913,500: —. Bevillningsfria fastigheter hade dessutom ett taxeringsvärde av kronor 13,101,300: —, varav staten ägde för 9,792,900: — kronor. Härtill kommer all lösegendom, samt äro i dessa belopp icke inräknade flottans varvs värden, som torde få räknas i ett och annat hundratals miljoner. Man torde därtill icke förglömma, att staten icke med ett öre bidrager till stadens utaxering.

Vi anse nu, att genom att åstadkomma ett intimt samarbete mellan marinens och stadens brandväsen, skulle detta i hög grad få ökad effektivitet och samtidigt staden Karlskrona icke offra så utomordentligt stora belopp på brandskydd för staden och kronan. Detta samarbete kunde äga rum under som exempel här anförda tvenne olika former.

Innan vi övergå till förslag, torde först böra fastslås, att numera gäller det som ett axiom, att vid eldsläckning denna sker så snabbt som möjligt efter eldsutbrottet och att detta sker bäst av en visserligen liten men väl utbildad brandkår. De stora massorna av icke alls eller dåligt utbildad eldsläckningsmanskap göra vid släckning straxt efter eldsutbrott ingen nytta utan tvärtom skada genom att vara till hindern. Däremot är det givetvis en stor fördel att vid större bränder, då hela kvarter brinna, hava tillgänglig en större styrka för eldsläckning, och behöver av lätt förklarliga skäl detta manskap icke vara fackutbildat, utan få dessa vid sådana fall tjänstgöra som reservmanskap med ledning av det fackutbildade brandmanskapet.

Det första av det av oss tänkta förslaget vore, att kronan delade kostnaderna för brandkårerna med staden eller erlade ett visst fixt årligt belopp. Staden skulle åtaga sig bemanning och skötsel av marinens brandautomobil, som fortfarande skulle vara stationerad å varvet.

Den andra lösningen, kanske något svårframkomligare och sämre, vore att till marinens brandunderbefäl och manskap kommenderades ständigt som sådan tjänstgörande personal till ett litet antal, cirka 8, och som på kronans bekostnad övades av stadens brandbefäl, då man ju kunde tänka sig en reducering av stadens egen brandkår.

Det torde vara självklart, att av dessa alternativ det första utan gensägelse är det enklaste och mest effektiva. Dock även andra vägar kunna ju tänkas bära till detta mål: ett avsevärt bidrag till eller minskning av Karlskronas utgifter för sitt och marinens brandskydd samtidigt som det finnes en snabb och väl övad brandkår till skydd för staden och marinen. Det torde väl under alla förhållanden icke vara riktigt att, som det nu äger rum i Karlskrona, låta staden bekosta (och det nästan över dess förmåga) skyddet av statens egendom.

På grund av vad vi ovan anført få vi vördsamt föreslå,

att riksdagen ville besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om skyndsamt utredning om och

i vad mån staten bör bidraga till staden Karlskronas och marinens gemensamma brandskydd och de organisatoriska förändringar, som därav betingas.

Stockholm den 31 januari 1921.

Oskar Kloo.

Bj. Holmgren.
